

Dotyczy : Postępowania przetargowego na roboty budowlane obejmujące „Budowę Przedszkola Nr 1 w Żywcu Zabłociu”. **Odpowiedź na pytanie 5.**

Treść pytania

dotyczy: Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na realizacji robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego pn.: "Budowa Przedszkola Nr 1 w Żywcu", oznaczenie sprawy: GKI.271.00001.2016.31.

Mając za podstawę art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U, 2015, poz. 2164). jak również zapisy części VII pkt 6 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), "pytający" zwraca się do Zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienia treści SIWZ i zajęcie stanowiska w niżej przedstawionych kwestiach.

- I. Zgodnie z częścią II SIWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia (OPZ), przedmiotem zamówienia są roboty budowlane, realizowane w formule wykonawstwa, - w oparciu o dokumentację dostarczaną przez Zamawiającego. Wyjątkiem od powyższego jest zakres związany z instalacją fotowoltaiczną, która zgodnie z zapisami pkt 3.1.3 SIWZ, podlega wykonaniu w formule zaprojektuj i wybuduj. W związku z powyższym zwracamy się do Zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie, czy i w jakim ewentualnie zakresie instalacja fotowoltaiczna (projektowana i wykonywana przez Wykonawcę) będzie ingerowała w zaprojektowaną już instalację elektryczną?
- II. Zgodnie z dyspozycją art.: 29 ust. 1 Pzp, Zamawiający ma obowiązek opisać przedmiot zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. W przypadku zaś zamówień na roboty budowlane, zgodnie z art. 31 Pzp, Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji wykonania i odbioru robót budowlanych. Tymczasem w zamieszczonej na stronie internetowej Zamawiającego dokumentacji występują istotne braki, uniemożliwiające dokonanie prawidłowej wyceny zakresu będącego przedmiotem niniejszego zamówienia. W szczególności Zamawiający nie udostępnił Wykonawcom dokumentacji rysunkowej instalacji sanitarnych, wentylacji, wad-kan, ogrzewania, gazu itp, co wyłącza możliwość wyceny powyższego zakresu, jak i sprawdzenia ilości bądź brakujących elementów w przedmiarze w stosunku do projektu. Nadto wskazujemy, iż dokumentacja zamieszczona na stronie internetowej Zamawiającego w wielu przypadkach została błędnie oznaczona (nieprawidłowe opisy plików), co wprowadza Wykonawców w błąd. Jak zaś wskazuje się w orzecznictwie i doktrynie, opis przedmiotu zamówienia stanowi kluczowy element dokumentacji postępowania, która jest przygotowana przez zamawiającego i nie może być on ogólny, szacunkowy i niedookreślony, przenoszący na wykonawców składających oferty ciężar jego dookreślenia.
Za Krajową Izbą Odwoławczą wskazać należy, iż "Obowiązkiem Zamawiającego jest dokonanie opisu przedmiotu zamówienia, tak aby wykonawca miał jasność co do tego, jaki produkt jest wymagany przez zamawiającego i na podstawie jakich kryteriów będzie oceniana jego oferta. Brak precyzji przy formułowaniu treści SIWZ nie może być

usprawiedliwiony możliwością wyjaśnienia treści złożonych ofert na etapie ich analizy i oceny. To właśnie na etapie konstruowania treści SIWZ Zamawiający winien dołożyć należytej staranności i wyeliminować w stopniu możliwie najwyższym wszelkie niejasności i nieprecyzyjne zapisy, tak, aby podczas badania i oceny ofert wyeliminować element subiektywnej oceny" (vide: wyrok KIO z dnia 21.07.2014r., sygn. akt: KIO 1389/14). W innym miejscu KIO wskazuje, że: "Opis przedmiotu zamówienia powinien zostać tak sporządzony przez Zamawiającego, aby wykonawca składający ofertę miał możliwość przygotowania tej oferty z uwzględnieniem wszystkich czynników, które mają wpływ na sposób sporządzenia oferty oraz dokonanie jej wyceny" (por. wyrok KIO z dnia 23.07.2010r., sygn. akt: KIO 1447/10). Tym samym "Obowiązek jednoznacznego i wyczerpującego określenia przedmiotu zamówienia ciąży na zamawiającym. Wykonawcy nie mają obowiązku poszukiwania potrzebnych informacji dla przygotowania oferty u innych źródeł niż zamawiający. Oczekiwanie od wykonawców posiadania pełnej wiedzy o przedmiocie zamówienia, w przypadku gdy zamawiający zaniechał wskazania informacji niezbędnych dla przygotowania oferty na równych warunkach przez wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, narusza zasadę zachowania uczciwej konkurencji" (tak KIO w wyroku z dnia 19.08.2008 r., sygn. akt: KIO/UZP 798/08).

W związku z powyższym prosimy o uzupełnienie brakującej dokumentacji w trybie pilnym, zapewniającym wykonawcom rzeczywistą możliwość zapoznania się z jej treścią, jak również dokonanie stosownej, rzetelnej wyceny wszystkich wymaganych przez Zamawiającego zakresów robót.

III. W części IX pkt 5 SIWZ wskazano, że Wykonawca nie może dokonywać samodzielnie zmian w przedmiarach robót - udostępnionych przez Zamawiającego. Jednocześnie, zgodnie z zapisami cz. VIII pkt 12 ppkt 4). wymaga się od wykonawców przedłożenia wraz z ofertą kosztorysów ofertowych, opracowanych na podstawie tychże przedmiarów robót. Tymczasem Zamawiający wyraźnie zaznacza, iż przedmiotowe zadanie inwestycyjne rozliczane będzie ryczałtowo, prowadząc tym samym do niespójności i wewnętrznej sprzeczności zapisów specyfikacji.

Zgodnie bowiem z istotą rozliczenia ryczałtowego, wynagrodzenie należne za wykonaną pracę określane jest z góry, bez przeprowadzania szczegółowej analizy kosztów wytwarzania dzieła, w jednej sumie pieniężnej lub wartości globalnej. Kosztorysy ofertowe z kolei są elementem charakterystycznym przy rozliczeniu obmiarowym (kosztorysowym). Typowy kosztorys, inaczej niż ryczałt nie ma charakteru ostatecznego, wiążącego dla stron. Stanowi orientacyjny preliminarz przewidywanych kosztów. Ich doprecyzowanie odbywa się na podstawie tzw. kosztorysu wykonawczego, sporządzonego przez przyjmującego zamówienie po ukończeniu dzieła, co ma określone znaczenie prawne. Kosztorys wykonawczy może bowiem wskazywać wynagrodzenie niższe lub wyższe od określonego w kosztorysie umownym. Skoro zatem w przedmiotowym postępowaniu Zamawiający udostępnił przedmiary robót, wskazując jednocześnie na ich wyłącznie pomocniczy charakter, a następnie wymaga od wykonawców dołączenia do oferty kosztorysów opracowanych w oparciu o te przedmiary z jednoczesnym wyłączeniem możliwości wprowadzania do nich jakichkolwiek zmian, po stronie wykonawcy rodzi się uzasadniona wątpliwość co do rzeczywistego rodzaju wskazanego wynagrodzenia. Zgodnie bowiem z orzecznictwem KIO: "o ile w SIWZ nie zostanie mu nadana szczególna ranga, to przy wynagrodzeniu ryczałtowym kosztorys ofertowy nie wpływa na zakres zobowiązania" (vide: wyrok Kio z dnia 29.03.2011r. Sygn. akt: KIO 560/11).

W wyroku z dnia 30 kwietnia 2013 r., (sygn. akt: KIO 871/13). Krajowa Izba Odwoławcza zwróciła natomiast uwagę, że wynagrodzenie za wykonane roboty budowlane może przybrać formę wynagrodzenia ryczałtowego bądź kosztorysowego. Zamawiający, ustalając taki sposób wynagrodzenia, skłaniają się do traktowania tej ceny jako absolutnie stałej nie podlegającej żadnym zmianom. Takie stanowisko wynika głównie z uproszczonej interpretacji treści ustawy o zamówieniach publicznych, art. 144, który bardzo ogranicza prawo zamawiającego do wprowadzania zmian w ustaleniach kontraktowych. Oceniając tą kwestię, konieczne jest przyjęcie założenia ustawodawcy, że zamawiający, ustalając wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie zamówienia, winien zgodnie z przepisem art. 29 ustawy P.z.p. wykonać obowiązek jednoznacznego i wyczerpującego opisu przedmiotu zamówienia. Wiele dalszych uregulowań przepisów P.z.p., w tym także cena ryczałtowa, są uzależnione od założenia, że zamawiający ten bezwzględnie obowiązujący wymóg spełnił. Ponadto możliwość jednolitego rozumienia przez wykonawców opisu przedmiotu zamówienia oraz jego zupełność jest podstawowym warunkiem uczciwej i równej konkurencji pomiędzy oferentami przystępującymi do przetargu. Ustawa o zamówieniach publicznych w odniesieniu do robót budowlanych w art. 30 i 31 wyraźnie określiła, jakimi cechami powinien się oznaczać opis przedmiotu zamówienia. Dokumentacja projektowa i specyfikacja techniczna są odpowiednimi narzędziami do dokonania tego opisu. Z tych dokumentów musi jednoznacznie wynikać zakres robót budowlanych, tj. wielkość, oczekiwana jakość, funkcja, warunki realizacji, warunki odbioru przedmiotu zamówienia, itd. Tym samym stwierdzić należy, że cena ryczałtowa powinna być jednoznacznie związana z jasnym i wyczerpującym opisem przedmiotu zamówienia i dopiero wtedy może stanowić niezmienny element kontraktu. Natomiast jeśli zamawiający nie opisał w sposób jednoznaczny i pełny przedmiotu zamówienia, to powinien rozważyć możliwość przyjęcia innego sposobu wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu zamówienia".

W związku z powyższym zwracamy się do Zamawiającego o stosowne wyjaśnienie oraz, w przypadku wskazania na wynagrodzenie ryczałtowe, o odstąpienie od obowiązku wskazanego w części VIII pkt. 12 ppkt 4) SIWZ - tj. złożenia kosztorysów wraz z ofertą.

- IV. Nadto, w odniesieniu do powyższego, za KIO wskazujemy, iż: "przedmiar robót, stanowiący podstawę sporządzenia kosztorysu, jest opracowaniem wtórnym w stosunku do projektu i specyfikacji technicznych i to nie on determinuje zakres prac objętych przedmiotem zamówienia. Zawarte w przedmiarze robót zestawienia mają zobrazować skalę roboty budowlanej i pomóc wykonawcom w oszacowaniu kosztów inwestycji, wobec czego przedmiarowi robót można przypisać wyłącznie charakter dokumentu pomocniczego, którego znaczenie sprowadza się do czynności skalkulowania kosztów realizacji zadania, a nie wyszczególnienia materiałów i prac, które składają się na zamówienie (...). Skoro zatem przedmiar robót nie determinuje zakresu prac objętych przedmiotem zamówienia, ten bowiem wynika z dokumentacji projektowej, to nieujęcie w kosztorysie pewnych elementów (...), jak przykładowo elementy wyposażenia, nie może stanowić o niezgodności treści oferty z treścią SIWZ, co jednocześnie przesądza o niedopuszczalności odrzucenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych" (vide: wyrok KIO z dnia 28.07.2010r., sygn. akt: KIO/UZP 1491/10).

W związku z powyższym, jak również uwzględniając uwagi poczynione w pkt IV niniejszego pisma, wskazujemy, iż zapisy części IX pkt 6 i 7 SIWZ - przy przyjęciu wynagrodzenia ryczałtowego, nie znajdują uzasadnienia w aktualnym stanie prawnym i winny zostać przez Zamawiającego stosownie zmodyfikowane lub wykreślone.

V. W związku z wyznaczonym na dzień 5 maja 2016r. terminem złożenia ofert w mniejszym postępowaniu, jak również mając na uwadze poruszone wyżej kwestie związane przede wszystkim z niejasnym i niepełnym opisem przedmiotu zamówienia, zwracamy się do Zamawiającego z wnioskiem o przedłużenie terminu składania ofert co najmniej do dnia 11 maja 2016r. Powyższy wniosek motywujemy dwoma okolicznościami.

Po pierwsze z treści art. 43 ust. 1 Pzp wynika, że jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku dostaw lub usług termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku robót budowlanych - nie krótszy niż 14 dni. Terminy wskazane w ustawie mają charakter terminów minimalnych, na co wskazuje użyte w przywołanym przepisie określenie "nie krótszy niż". Istotniejszą natomiast kwestią, na którą zwraca uwagę ustawodawca, jest wyznaczenie terminu w taki sposób, aby zapewnić wykonawcom czas niezbędny do przygotowania i złożenia ofert. W takim przypadku Zamawiający, ustalając termin złożenia oferty, powinien uwzględnić specyfikę oraz wielkość lub zakres przedmiotu zamówienia i związany z tym czas pracy niezbędny do przygotowania i złożenia oferty, a nie bazować jedynie na wskazanych w ustawie terminach minimalnych - abstrahując przy tym od specyfiki konkretnego zamówienia.

Po drugie zaś - uzupełnienie brakującej dokumentacji, nawet w trybie natychmiastowym, skutkuje każdorazowo koniecznością wnikliwego zapoznania się z jej treścią, celem rozpytania podmiotów profesjonalnych poszczególnych branż m.in. instalacyjnych, jak również rzetelnego opracowania wyceny i przygotowania kompletnej dokumentacji ofertowej, wymaganej przez Zamawiającego. Należyta staranność, wymagana od podmiotów profesjonalnie trudniących się daną specjalizacją, korelować winna z zagwarantowaniem czasu odpowiedniego dla wypełnienia obowiązków związanych z właściwym przygotowaniem oferty. Powyższe pozostaje w zgodzie z utrwaloną linią orzecniczą Krajowej Izby Odwoławczej, która stanowi, że: "Jeżeli w wyniku zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia niezbędny jest dodatkowy czas na wprowadzenie zmian w ofertach, zamawiający przedłuża termin składania ofert. Czas, o jaki zamawiający musi przedłużyć wyznaczony termin, ma umożliwić wykonawcom wprowadzenie zmian w ofertach. Jeżeli zaś wyznaczony przez zamawiającego termin nie był "odpowiedni" - czy też, jak stanowi art. 38 ust. 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.) - nie spełniał wymogu "czasu niezbędnego na wprowadzenie zmian w ofertach", to sytuacja ta w wyraźny i bezzasadny sposób utrudnia, jeżeli nie uniemożliwia wykonawcom złożenie ofert, co stanowi podstawę do unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy." (vide: wyrok KIO z dnia 21.04.2011r., sygn. akt: KIO 741/11).

Podobne stanowisko zajął również zespół arbitrów przy Urzędzie Zamówień Publicznych w wyroku z dnia 5 stycznia 2001r., sygn. akt: UZP/ZO/0-3033/06 wskazując, iż:

"Modyfikacja treści SIWZ zgodnie z art. 38 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych zobowiązuje zamawiającego do przedłużenia terminu składania ofert. Nie przedłużenie terminu składania ofert stanowi naruszenie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, mające wpływ na wynik postępowania w rozumieniu art. 146 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych i de facto uniemożliwia zamawiającemu zawarcie ważnej umowy z wykonawcą. Zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych w takich okolicznościach zamawiający ma obowiązek unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego."

VI. Ponadto zwracamy się do Zamawiającego w wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania dotyczące treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia:

Pytanie 1:

Czy wyposażenie wewnętrzne budynku typu szatki szatniowe, meble biurowe itp. podlegają wycenie? Jeżeli tak, prosimy o udostępnienie szczegółowego zestawienia elementów wyposażenia podlegającego wycenie wraz ze szkicami i rysunkami,

Pytanie 2:

W dokumentacji zamieszczonej na stronie internetowej Zamawiającego brak jest jakichkolwiek informacji w przedmiocie instalacji elektrycznych zewnętrznych typu zasilanie, oświetlenie, okablowanie itp. Prosimy o udzielenie informacji, czy instalacja elektryczna zewnętrzna wchodzi w zakres niniejszego zamówienia, a tym samym podlega wycenie? Jeżeli tak, prosimy o zamieszczenie w trybie pilnym stosownej dokumentacji obejmującej ten zakres robót.

Pytanie 3:

W części II pkt 3.14. SIWZ Zamawiający zamieścił informację o przewidywanej możliwości unieważnienia postępowania w przypadku nieprzyznania środków z budżetu UE. Wobec powyższego zwracamy się z prośbą o udzielenie informacji, w jakim terminie Zamawiający będzie dysponować informacjami o przyznaniu lub też nie w/w środków?

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, wnosimy jak w treści pisma, tj. o udzielenie stosownych wyjaśnień w przedmiocie poruszonych kwestii oraz przesunięcie terminu składania ofert, celem stworzenia wykonawcom realnych warunków ich opracowania i złożenia, bez naruszania przez Zamawiającego obowiązku zachowania konkurencyjności postępowania.

Odpowiedzi:

Ad. I.

Instalacja fotowoltaiczna na pewno będzie ingerowała w instalację elektryczną – schematy rozdzielnic (instalacja musi być podłączona do sieci elektrycznej najlepiej w rozdzielni głównej budynku – w projekcie instalacji elektrycznej nie było to przewidziane) oraz w instalacje odgromową (instalacja fotowoltaiczna musi być podłączona do instalacji odgromowej). Projektując instalację fotowoltaiczną należy pamiętać też o konieczności wymiany licznika energii elektrycznej na licznik dwukierunkowy.

Ad. II

Zamawiający niezwłocznie po podjęciu informacji o błędzie w plikach wprowadzonych na stronę internetową tj. w dniu 22.04.2016r. udostępnił Wykonawcom dokumentację zawierającą instalacje sanitarne, wentylacje, wad-kan., ogrzewania, gazu. Natomiast umieszczone na stronie Zamawiającego w dniu ogłoszenia tj. 20.04.2016r. pliki zawierające przedmiary instalacji wentylacji oraz instalacji wodno-kanalizacyjnej (tytuły tych plików) omyłkowo zostały opisane zamiennie. Zamiana nazw nie wpływa na zakres robót.

Ad. III. i IV: Zamawiający wymaga dołączenia do oferty kosztorysu ofertowego, przy czym zgodnie z zapisem w punkcie IX.13 SIWZ: „*przedmiary robót mają charakter pomocniczy i jako takie nie mogą być jedyną podstawą do obliczenia ceny ryczałtowej.*” Bogate orzecznictwo KIO potwierdza, że Zamawiający może wymagać przedłożenia

kosztorysu ofertowego również w sytuacji, gdy wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu zamówienia ma charakter ryczałtowy. Innymi słowy, ryczałtowy charakter wynagrodzenia nie pozbawia Zamawiającego możliwości żądania przedłożenia przez Wykonawcę kosztorysu ofertowego.

Jak przytacza za KIO sam pytający, zawarte w przedmiarze robót zestawienia mają na celu zobrazować skalę roboty budowlanej i pomóc wykonawcom w oszacowaniu kosztów inwestycji, co jednocześnie daje każdemu Wykonawcy jednakową możliwość skalkulowania kosztorysem ofertowym ceny w taki sposób, aby ujęła ona wszystkie składniki składające się na jej wysokość. Punkty 6 i 7 rozdz. IX SIWZ są konsekwencją przyjętych założeń dotyczących ceny ryczałtowej i kosztorysu ofertowego.

Ad. V: Zamawiający mając na uwadze treść i ilość pytań złożonych w postępowaniu rozważy możliwość przedłużenia terminu przewidzianego do składania ofert.

Ad. VI

Ad. pytanie 1:

Wyposażenie wewnętrzne budynku typu szafki szatniowe, meble biurowe itp. nie podlegają wycenie.

Ad. pytanie 2:

Planowane prace nie obejmują zasilania. Oświetlenie z zewnątrz zlokalizowane jest na ścianach budynku. Nie przewiduje się niezależnego oświetlenia zewnętrznego. W zakres wyceny wchodzi przebudowa kabli SN oraz oświetlenia. Przedmiary na te prace zostały zamieszczone w dokumentacji przetargowej.

Ad. pytanie 3:

Zamawiający udzieli informacji w/s przyznania (lub nie) dofinansowania przedmiotowego zadania ze środków budżetu Unii Europejskiej niezwłocznie po jej uzyskaniu, przed podpisaniem umowy z Wykonawcą.

Otrzymują:

1. oferenci

2. a/a WDz

NACZELNIK WYDZIAŁU
mgr Dariusz Zajączkowski